

VIRUSNE OKUŽBE DIHAL IN ATIPIČNE PLJUČNICE						
Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Virusni povzročitelji okužb dihal	bris nosno-žrelnega prostora	Nujni vzorci ≤ 3 ure	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris	Preiskovanec nagne glavo nazaj. Tanek, upogljiv bris na žički nežno uvedemo skozi nosnico in ga po dnu nosne votline počasi potisnemo do zadnje stene nosno žrelnega prostora. Če bris ni kosmaten (dakron, idr.), ga potisnemo še nekoliko naprej, da se upogne. Ne smemo uporabiti sile. Bris zadržimo nekaj sekund, da se prepoji z izločki, nato ga izvlečemo.	Če zaradi ovire brisa ne moremo uvesti v nosno-žrelni predel, poskusimo skozi drugo nosnico. Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	bris nosu in žrela	Nenujni vzorci 1-3 dni	posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij < 24 ur	Bris (lahko omočen s sterilno fiziološko raztopino) vstavimo do 2 cm globoko v nosnico, z rahlim vrtenjem pobrišemo obe nosnici. Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol, z drugim brisom močno pobrišemo nebnici, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.		
	bris nosne školjke			Bris odzamemo kot bris nosno žrelnega prostora, vodimo ga po dnu nosne votline, vendar palčko potisnemo samo v nosno školjko.		

*Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Bakterijski povzročitelji atipičnih pljučnic	bris nosno-žrelnega prostora	Nujni vzorci ≤ 3 ure	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij < 24 ur	Preiskovanec nagne glavo nazaj. Tanek, upogljiv bris na žički nežno uvedemo skozi nosnico in ga po dnu nosne votline počasi potisnemo do zadnje stene nosno žrelnega prostora. Če bris ni kosmaten (dakron, idr.), ga potisnemo še nekoliko naprej, da se upogne. Ne smemo uporabiti sile. Bris zadržimo nekaj sekund, da se prepoji z izločki, nato ga izvlečemo.	Če zaradi ovire brisa ne moremo uvesti v nosno-žrelni predel, poskusimo skozi drugo nosnico. Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odломimo v gojišče.	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	- aspirat nosno-žrelnega prostora - aspirat bronha - BAL	Nenujni vzorci 1-3 dni		Vzorec po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.		
	sputum		sterilna posodica/> 1 mL	Najprimernejši je prvi jutranji sputum. Bolnik si pred odvzemom s krtačko umije zobe in temeljito splakne usta. Če ima, odstrani zobno protezo. Nato se globoko izkašlja v sterilno posodico. Zdravstveni delavec mu pokaže, kako naj s posodico ravna, da ne pride do kontaminacije.	Vzorec pošljemo v preiskavo takoj po izkašljanju. Nepravilno je zbiranje sputuma dlje časa. Kadar bolnik slabo izkašlja, usposobljeno zdravstveno osebje spodbudi kašelj z metodo inducirane odvzema.	

*Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
<i>Legionella pneumophila</i>	- aspirat nosno-žrelnega prostora - aspirat bronha - BAL	Nujni vzorci ≤ 3 ure	sterilna posodica/> 1 mL	Vzorec po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.	Kadar bolnik slabo izkašlja, usposobljeno zdravstveno osebje spodbudi kašelj z metodo inducirane odvzema.	
	sputum			Najprimernejši je prvi jutranji sputum. Bolnik si pred odvzemom s krtačko umije zobe in temeljito splakne usta. Če ima, odstrani zobno protezo. Nato se globoko izkašlja v sterilno posodico. Zdravstveni delavec mu pokaže, kako naj s posodico ravna, da ne pride do kontaminacije.		
<i>Bordetella pertussis</i> <i>Bordetella parapertussis</i>	bris nosno-žrelnega prostora	Nenujni vzorci 1-3 dni	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris posodica/epruveta: - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	Preiskovanec nagne glavo nazaj. Tanek, upogljiv bris na žički nežno uvedemo skozi nosnico in ga po dnu nosne votline počasi potisnemo do zadnje stene nosno žrelnega prostora. Če bris ni kosmaten (dakron, idr.), ga potisnemo še nekoliko naprej, da se upogne. Ne smemo uporabiti sile. Bris zadržimo nekaj sekund, da se prepoji z izločki, nato ga izvlečemo.	Če zaradi ovire brisa ne moremo uvesti v nosno-žrelni predel, poskusimo skozi drugo nosnico. Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	bris žrela	Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol, Z brisom (lahko omočenim v sterilno fiziološko raztopino) močno pobrišemo nebnici, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.				

* Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

SPOLNO PRENOSLJIVE OKUŽBE						
Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Bakterijske spolno prenosljive okužbe Virusne spolno prenosljive okužbe <i>Trichomonas vaginalis</i>	urin (prvi curek prvega jutranjega urina)	1- 5 dni	sterilna posodica/> 15 mL in največ ½ posodice	Najprimernejši je prvi curek prvega jutranjega urina. Sprejemljiv je tudi vzorec prvega curka urina o najmanj 2 uri po mokrenju.	V prvem curku urina je največja koncentracija povzročiteljev, zato je pomembno, da zajamemo prav ta del urina.	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	bris nožnice		kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris	Z brisom 10 s brišemo lateralno steno zgornje tretjine nožnice, da se stena vtisne za najmanj 1 cm. V primeru patološkega izcedka z brisom odvajamo tudi izcedek.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
	bris spremenjenega cerviksa			S sterilnim brisom odstranimo izcedek in sluz, bris zavržemo. Z novim brisom odvajamo bris epitelnih celic cerviksa. Palčko previdno vrtimo 10 s. V primeru patološkega izcedka z brisom odvajamo tudi izcedek.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
	bris sečnice			Bris odvajamo najmanj 1 uro po zadnjem mokrenju. Spolovilo očistimo. Bris vstavimo 2-4 cm globoko v sečnico in z vrtenjem 2-3 s obrišemo sluznico.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče. Če je hkrati potreben odzem brisa za kulturo (preiskavo na patogene bakterije), odvajamo najprej tega in za tem bris za molekularne preiskave.	
	bris penisa (lezija)**			S sterilno fiziološko raztopino očistimo področje lezije in površino lezije odstranimo s sterilnim skalpelom. Pritisnemo na bazo lezije, da se nabere transudat ter pobrišemo s sterilnim brisom.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
	bris rektuma***			Bris previdno vstavimo 3 cm globoko za analni sfinkter in nežno vrtimo. Na površini brisa mora biti vidno blato.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
	bris žrela***			Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol. Z brisom (lahko omočenim v sterilno fiziološko raztopino) močno pobrišemo nebniči, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
				posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur		

* Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

** Samo za povzročitelje, ki povzročajo lezije na sluznici;

*** Samo za *Neisseria gonorrhoeae*

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

OKUŽBE PREBAVIL						
Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Bakterijske okužbe prebavil Virusne okužbe prebavil Parazitne okužbe prebavil <i>Clostridium difficile</i> (geni toksinov A/B)	tekoče/mehko ali krvavo blato	1-3 dni	čista posodica/> 1 mL in največ 1/3 posodice.	Bolnik naj odvaja v čisto, suho (nočno ali posebno) posodo. Blato (tudi kri in sluz) nato prenesemo v posodico za blato z žličko, ki je v posodici. Blato ne sme vsebovati ostankov čistil ali razkužil in ne sme biti kontaminirano z urinom. Blato lahko zajamemo iz plenice. Plenice ne pošiljamo.	Odvzamemo čim prej po pojavu bolezni. Kadar gre za sum na okužbo s <i>Salmonella Typhi</i> , <i>S. Paratyphi</i> , verotoksigeno <i>E. coli</i> (klinična slika HUS) ali botulizem, je treba laboratorij opozoriti zaradi zagotavljanja posebnih ukrepov za varnost zaposlenih v laboratoriju!	≤ 72 ur/hladilnik

*Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

MENINGITIS IN ENCEFALITIS						
Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave**	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Bakterijske okužbe CŽS Virusne okužbe CŽS <i>Cryptococcus neoformans</i>	likvor	≤ 3 ure	sterilna epruveta (brez dodatkov) ali sterilna posodica/> 1 mL	Vzorec odvzame zdravnik aseptično z igelno punkcijo ali biopsijo.		< 15 min./hladilnik Čim prej pošljemo v mikrobiološki laboratorij.

* Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

** Glede trajanja preiskave na viruse KME, EBV in enterovirus se posvetujte z laboratorijem.

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

OKUŽBE OČESA						
Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Bakterijske okužbe očesa	postružki veznice, roženice	1–3 dni	sterilna epruveta (brez dodatkov) ali sterilna posodica/> 1 mL	Postružek veznice, roženice odvezamemo z drobno, sterilno spatulo in ga prenesemo v sterilno posodo.	Vzorci iz vsakega očesa odvezamemo ločeno.	≤ 2 uri/sobna temperatura (≤ 48 ur/hladilnik)
	bioptični material			Vzorci odvezane usposobljeno zdravstveno osebje.		
	aspirat prednjega prekata					
	prekatna vodka					
Virusne okužbe očesa	bris očesne veznice		kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	S prvim brisom odstranimo gnojne izločke in bris zavržemo. Nato z drugim brisom močneje podrgnemo po navzven obrnjeni spodnji veznici.	Vzorci iz vsakega očesa odvezamemo ločeno. Drugi bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče. Če je hkrati potreben odzem brisa za kulturo (preiskava na patogene bakterije), odvezamemo najprej tega in za tem bris za molekularne preiskave.	

* Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

DNK VSEH BAKTERIJ (BR-PCR)						
Preiskava	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
DNK vseh bakterij	ortopedski material-sonikat	1-3 dni*	posodica/epruveta brez transportnega gojišča/> 1 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvezane usposobljeno zdravstveno osebje.	Preko materiala dolijemo toliko Ringerjeve raztopine, da ga prekrijemo.	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	sklepni punkt primarno sterilne telesne tekočine		posodica/epruveta brez transportnega gojišča/> 0,5 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvezane usposobljeno zdravstveno osebje.		

* Ne vključuje sekveniranja

OŠPICE, RDEČKE, MUMPS						
Preiskava	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Virus ošpic	bris žrela	1-3 dni	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris	Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol. Z brisom (lahko omočenim v sterilno fiziološko raztopino) močno pobrišemo nebnici, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	≤ 2 uri/sobna temperatura (≤ 24 ur/hladilnik)
	bris nosno-žrelnega predela			Preiskovanec nagne glavo nazaj. Tanek, upogljiv bris na žički nežno uvedemo skozi nosnico in ga po dnu nosne votline počasi potisnemo do zadnje stene nosno žrelnega prostora. Če bris ni kosmaten (dakron, idr.), ga potisnemo še nekoliko naprej, da se upogne. Ne smemo uporabiti sile. Bris zadržimo nekaj sekund, da se prepoji z izločki, nato ga izvlečemo.	Če zaradi ovire brisa ne moremo uvesti v nosno-žrelni predel, poskusimo skozi drugo nosnico. Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
	urin		sterilna posodica/> 5 mL	Najprimernejši je prvi curek prvega jutranjega urina. Posodo napolnimo do približno polovice. Sprejemljiv je tudi vzorec prvega curka urina najmanj 2 uri po mokrenju.		
	sline		kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris			
			posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur			

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

Preiskava	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Virus rdečk	bris žrela	1-3 dni	Kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris	Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol. Z brisom (lahko omočenim v sterilno fiziološko raztopino) močno pobrišemo nebnici, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	≤ 2 uri/sobna temperatura (≤ 24 ur/hladilnik)
	bris nosno-žrelnega predela		posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	Preiskovanec nagne glavo nazaj. Tanek, upogljiv bris na žički nežno uvedemo skozi nosnico in ga po dnu nosne votline počasi potisnemo do zadnje stene nosno žrelnega prostora. Če bris ni kosmaten (dakron, idr.), ga potisnemo še nekoliko naprej, da se upogne. Ne smemo uporabiti sile. Bris zadržimo nekaj sekund, da se prepoji z izločki, nato ga izvlečemo.	Če zaradi ovire brisa ne moremo uvesti v nosno-žrelni predel, poskusimo skozi drugo nosnico. Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
	urin		sterilna posodica/> 5 mL	Najprimernejši je prvi curek prvega jutranjega urina. Posodo napolnimo do približno polovice. Sprejemljiv je tudi vzorec prvega curka urina najmanj 2 uri po mokrenju.		
	sline		kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur		Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

Preiskava	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Virus rdečk	amnijska tekočina	1-3 dni	injekcijska brizga/> 1 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.	Vzorec pustimo v injekcijski brizgi.	≤ 2 uri/sobna temperatura (≤ 24 ur/hladilnik)
	venska kri		vakuumska epruveta z EDTA/ > 3 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.		
	placenta		sterilna posodica z malo fiziološke raztopine/ košček tkiva	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.		≤ 24 ur/sobna temperatura
	likvor		sterilna posodica/> 1 mL	Vzorec odvzame zdravnik aseptično z igelno punkcijo ali biopsijo.		≤ 24 ur/hladilnik

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

Preiskava	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Virus mumpsa	bris žrela	1-3 dni	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris	Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol. Z brisom (lahko omočenim v sterilno fiziološko raztopino) močno pobrišemo nebnici, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	≤ 2 uri/sobna temperatura (≤ 24 ur/hladilnik)
	bris nosno-žrelnega predela		posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	Preiskovanec nagne glavo nazaj. Tanek, upogljiv bris na žički nežno uvedemo skozi nosnico in ga po dnu nosne votline počasi potisnemo do zadnje stene nosno žrelnega prostora. Če bris ni kosmaten (dakron, idr.), ga potisnemo še nekoliko naprej, da se upogne. Ne smemo uporabiti sile. Bris zadržimo nekaj sekund, da se prepoji z izločki, nato ga izvlečemo.	Če zaradi ovire brisa ne moremo uvesti v nosno-žrelni predel, poskusimo skozi drugo nosnico. Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
	urin		sterilna posodica/> 5 mL	Najprimernejši je prvi curek prvega jutranjega urina. Posodo napolnimo do približno polovice. Sprejemljiv je tudi vzorec prvega curka urina najmanj 2 uri po mokrenju.		
	aspirat traheje		sterilna posodica/> 1 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.		
	likvor		sterilna posodica/> 1 mL	Vzorec odvzame zdravnik aseptično z igelno punkcijo ali biopsijo.		≤ 24 ur/hladilnik

OKUŽBE S HERPES VIRUSI						
Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Virus herpesa simpleksa tipa 1 in 2 (HSV-1 in 2) Virus varičele - zostra (VZV)	bris sluznice/kožne spremembe/afte	1-3 dni	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris	S sterilno fiziološko raztopino očistimo področje lezije in površino lezije odstranimo s sterilnim skalpelom. Pritisnemo na bazo lezije, da se nabere transudat in pobrišemo s sterilnim brisom.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	bris žrela / slina		posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol. Z brisom (lahko omočenim v sterilno fiziološko raztopino) močno pobrišemo nebnici, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.		
	bris ano/urogenitalnega predela (lezija)			S sterilno fiziološko raztopino očistimo področje lezije in površino lezije odstranimo s sterilnim skalpelom. Pritisnemo na bazo lezije, da se nabere transudat in pobrišemo s sterilnim brisom.		
	kri/serum/plazma		epruveta brez antikoagulantov (z ali brez gela)/> 5 mL epruveta z antikoagulantom/ > 5 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.		

* Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Virus Epstein - Barr (EBV) Virus citomegalije (CMV)	kri/serum/plazma	1-3 dni	epruveta brez antikoagulantov (z ali brez gela)/> 5 mL epruveta z antikoagulantom/ > 5 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.	Drugi sprejemljivi vzorci: ob indikaciji lahko likvor (glejte poglavje Povzročitelji meningitisa in encefalitisa).	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	bris žrela/slina		kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol. Z brisom (lahko omočenim v sterilno fiziološko raztopino) močno pobrišemo nebnici, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	
	kri/serum/plazma		epruveta brez antikoagulantov (z ali brez gela)/> 5 mL epruveta z antikoagulantom/ > 5 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.		
	urin		sterilna posodica/> 5 mL	Najprimernejši je prvi curek prvega jutranjega urina. Posodo napolnimo do približno polovice. Sprejemljiv je tudi vzorec prvega curka urina najmanj 2 uri po mokrenju.		

* Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Humani herpesvirus 6 (HHV-6)	bris sluznice/kožne spremembe/afte	1-3 dni	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki/1 bris posodica/epruveta - z 1-3 ml transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	S sterilno fiziološko raztopino očistimo področje lezije in površino lezije odstranimo s sterilnim skalpelom. Pritisnemo na bazo lezije, da se nabere transudat ter pobrišemo s sterilnim brisom.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	kri/serum/plazma		epruveta brez antikoagulantov (z ali brez gela)/> 5 mL epruveta z antikoagulantom/ > 5 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.		

* Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

OKUŽBA S PARVOVIRUSOM B19						
Preiskava	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
Parvovirus B19	bris žrela	1-3 dni	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki / 1 bris posodica/epruveta - z 1-3 ml transportnega tekočega gojišča - ali brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	Z loparčkom pritisnemo jezik navzdol. Z brisom (lahko omočenim v sterilno fiziološko raztopino) močno pobrišemo nebnici, njuno ležišče in/ali zadnjo steno žrela.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče. Drugi sprejemljivi vzorci: kostni mozeg, sinovijska tekočina, bioptični material (miokard, ob sumu na okužbe ploda).	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)
	kri / plazma		epruveta z antikoagulantom EDTA/> 3 mL	Vzorci po veljavnih smernicah odvzame usposobljeno zdravstveno osebje.		

NADZORNE KUŽNINE						
Preiskava*	Vrsta vzorca	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)
<i>Streptococcus agalactiae</i>	bris nožnice in rektuma	1-3 dni	kosmateni brisi ali brisi iz dakrona, rajona, poliuretana ali poliestra na plastični ali aluminijasti palčki / 2 brisa posodica/epruveta - z 1-3 mL transportnega tekočega gojišča - brez transportnega gojišča, če je čas od odvzema do sprejema vzorca v laboratorij krajši od 24 ur	Z brisom 10 s brišemo lateralno steno zgornje tretjine nožnice, da se stena vtisne za najmanj 1 cm. V primeru patološkega izcedka z brisom odzvamemo tudi izcedek. Drugi bris previdno vstavimo 3-5 cm globoko za analni sfinkter in nežno vrtimo.	Bris vložimo in pustimo v epruveti. Po potrebi spodnji del brisa odlomimo v gojišče.	≤ 24 ur/sobna temperatura (≤ 72 ur/hladilnik)

* Testiran nabor povzročiteljev je odvisen od izbrane preiskave. Glejte seznam preiskav ali se posvetujte z laboratorijem.

Odvzem in transport vzorcev za MOLEKULARNE PREISKAVE

Sobna temperatura je definirana kot: 15-25 °C (European Pharmacopoeia)

Temperatura hladilnika je definirana kot: 2-8 °C (European Pharmacopoeia)